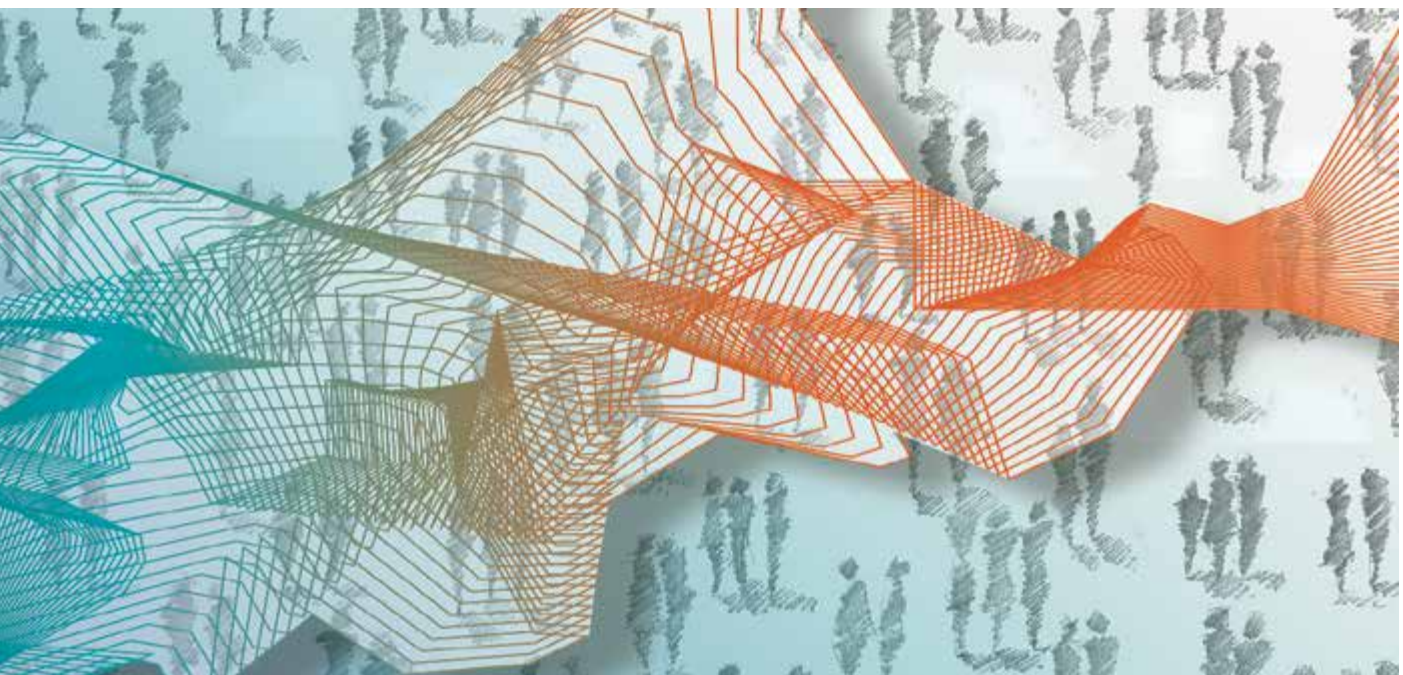

Instituut voor de nationale rekeningen

Nationale rekeningen

Kwartaalrekeningen 2018-II

Inhoud van de publicatie

De kwartaalrekeningen van België worden opgesteld volgens de definities van het Europees Stelsel van Economische Rekeningen (ESR 2010).

De kwartaalrekeningen worden gepubliceerd in drie fasen. Een eerste flashraming van de economische groei wordt 30 dagen na het einde van het kwartaal gemaakt. Dit cijfer wordt herzien 60 dagen na het einde van het kwartaal en verspreid via de website van de Nationale Bank van België met gedetailleerde statistieken over de samenstelling van het bruto binnenlands product (toegevoegde waarde, bestedingen, inkomens) en over de arbeidsmarkt. Tenslotte wordt 120 dagen na het einde van het kwartaal de definitieve en volledige raming van de belangrijkste aggregaten van de economie gepubliceerd.

Deze publicatie omvat de belangrijkste aggregaten van de nationale economie voor het tweede kwartaal van 2018 en daarnaast ook een flashraming van het binnenlandse product voor het derde kwartaal van 2018. Ze bestaat uit twee hoofdstukken: het eerste geeft een korte synthese van de resultaten; het tweede bevat de gedetailleerde aggregaten, gecorrigeerd voor seizoenschommelingen en kalendereffecten (verdeling van het bruto binnenlands product volgens de invalshoeken toegevoegde waarde, uitgaven en inkomens; arbeidsmarktstatistieken).

De rekeningen van het tweede kwartaal van het jaar 2018 en de flashraming van het derde kwartaal van 2018 zijn opgesteld op basis van de op 19 oktober 2018 beschikbare gegevens.

© Instituut voor de nationale rekeningen
Nationale Bank van België, Brussel

Alle rechten voorbehouden.
De volledige of gedeeltelijke verveelvoudiging van deze brochure voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan mits bronvermelding.

ISSN 1373-945X (print)
ISSN 1780-4337 (online)

Inhoudstafel

Synthese	5
Tabellen	
1. Oorsprong van het binnenlands product: bruto toegevoegde waarde per bedrijfstak	11
1.1 Ramingen tegen lopende prijzen	11
1.2 Ramingen in kettineuro's (referentiejaar 2016)	11
1.3 Bijdragen tot de volumeverandering van het BBP t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar	12
2. Besteding van het binnenlands product: belangrijkste bestedings-categorieën	13
2.1 Ramingen tegen lopende prijzen	13
2.2 Ramingen in kettineuro's (referentiejaar 2016)	13
2.3 Bijdragen tot de volumeverandering van het BBP t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar	14
3. Verdeling van het binnenlands product: belangrijkste inkomens-categorieën, ramingen tegen lopende prijzen	14
4. Arbeidsmarktstatistieken	15
4.1 Verdeling van de beloning van werknemers per bedrijfstak	15
4.2 Nationale werkgelegenheid: aantal zelfstandigen en werknemers	15
4.3 Binnenlandse werkgelegenheid: verdeling van het aantal werkzame personen per bedrijfstak	15
4.4 Arbeidsvolume per bedrijfstak: werknemers	16
Publicaties van het INR en contactpersonen	17
Algemene opmerkingen	21
Conventionele tekens	23
Lijst van afkortingen	25

Synthese

De economische bedrijvigheid neemt toe met 0,3 % in het tweede kwartaal van 2018

In het tweede kwartaal van 2018 steeg het voor seizoen- en kalenderinvloeden gezuiverde bbp naar volume met 0,3 % ten opzichte van het voorgaande kwartaal. Op jaarbasis komt dat neer op een bbp-groei met 1,4 %.

De toegevoegde waarde steeg in de diensten (+0,5 %) en in de bouwnijverheid (+0,6 %). In de industrie daalde ze met 0,5 %.

De groei werd geschraagd door de binnenlandse bestedingen (ongerekend voorraden), die met 0,3 % toenamen: de huishoudens en de overheid voerden hun consumptieve bestedingen op met respectievelijk 0,3 % en 0,4 % en ook de investeringen in vaste activa van de huishoudens (+0,3 %) en de overheid (+0,8 %) namen toe. De investeringen van de ondernemingen, daarentegen, liepen terug met 0,1 %, een daling die veroorzaakt werd door de verkoop van een schip aan het buitenland. Zonder die uitzonderlijke operatie zou de groei van de bedrijfsinvesteringen ongeveer 1,0 % bedragen.

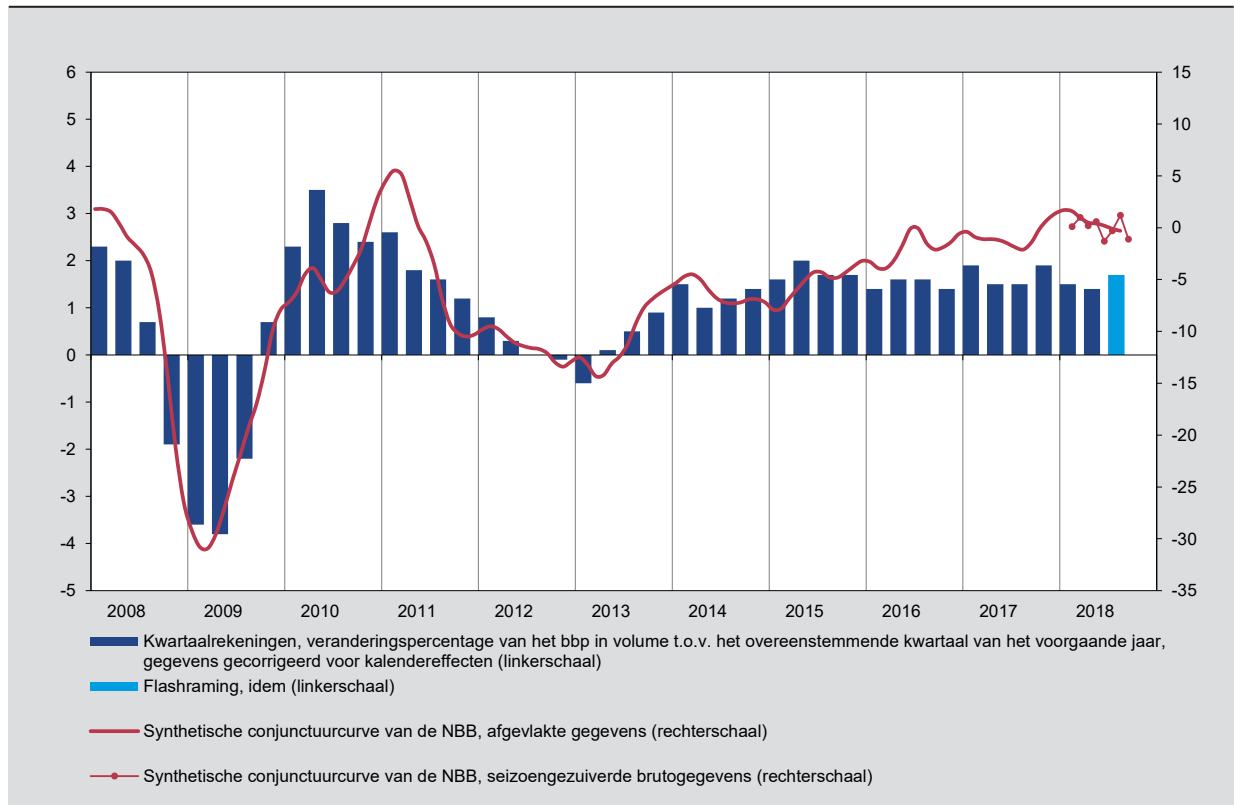
De verkoop van het schip aan het buitenland duwde de uitvoer van goederen en diensten verder omhoog, waardoor hij met 0,9 % toenam; de invoer steeg minder sterk (+0,5 %), zodat de netto-uitvoer een positieve bijdrage leverde tot de groei (+0,4 procentpunt).

De binnenlandse werkgelegenheid, in aantallen, groeide in het tweede kwartaal van 2018 met 0,3 % ten opzichte van het voorgaande kwartaal. Die groei wordt voornamelijk verklaard door het verloop van de werkgelegenheid in de diensten, en in het bijzonder in de takken van de zakelijke dienstverlening en de gezondheids- en welzijnszorg. Ook het arbeidsvolume van de loontrekkenden steeg, namelijk met 0,2 %.

en is in het derde kwartaal van 2018 met 0,4 % toegenomen.

Volgens de flashraming van het bruto binnenlands product (bbp) trok de economische bedrijvigheid in het derde kwartaal van 2018 aan. Het voor seizoen- en kalenderinvloeden gezuiverde bbp naar volume nam met 0,4 % toe ten opzichte van het voorgaande kwartaal. Op jaarbasis groeit het bbp met 1,7 %.

GRAFIEK 1 BBP EN CONJUNCTUURVERLOOP

Bron: INR.

Tabellen

1. OORSPRONG VAN HET BINNENLANDS PRODUCT: BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE PER BEDRIJFSTAK

1.1 RAMINGEN TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(voor seizoeninvloeden en kalendereffecten gezuiverde gegevens, in € miljoen)

	2016	2017	2016		2017				2018	
			III	IV	I	II	III	IV	I	II
Landbouw, bosbouw en visserij	2.696	2.908	711	664	758	709	707	735	751	757
Nijverheid en energie	62.964	65.621	15.835	15.993	16.260	16.326	16.390	16.644	16.628	16.585
Bouwnijverheid	19.952	20.519	5.005	4.987	5.131	5.158	5.098	5.133	5.206	5.281
Diensten										
Handel, vervoer en horeca	74.845	76.482	18.774	18.894	19.060	19.162	19.094	19.165	19.321	19.413
Informatie en communicatie	15.527	16.304	3.861	3.916	3.980	4.043	4.140	4.140	4.268	4.375
Financiële dienstverlening	24.266	24.150	6.215	6.084	5.907	6.093	6.084	6.067	5.919	6.041
Verhuur en handel van onroerend goed	32.534	33.695	8.100	8.220	8.330	8.417	8.459	8.489	8.546	8.587
Zakelijke dienstverlening	54.185	56.863	13.590	13.717	13.998	14.157	14.218	14.491	14.553	14.622
Overheid en onderwijs	55.693	57.469	13.998	14.086	14.180	14.312	14.417	14.559	14.585	14.675
Gezondheids- en welzijnszorg	28.175	29.234	7.092	7.102	7.191	7.280	7.342	7.421	7.467	7.522
Cultuur, recreatie, overige diensten	8.436	8.633	2.111	2.121	2.147	2.146	2.176	2.164	2.176	2.192
Productgebonden belastingen min subsidies	45.386	47.175	11.582	11.740	11.748	11.860	11.717	11.850	11.913	12.467
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	424.660	439.052	106.873	107.522	108.690	109.665	109.841	110.856	111.333	112.517

1.2 RAMINGEN IN KETTINGEURO'S (REFERENTIEJAAR 2016)

(voor seizoeninvloeden en kalendereffecten gezuiverde gegevens, in € miljoen)

	2016	2017	2016		2017				2018	
			III	IV	I	II	III	IV	I	II
Landbouw, bosbouw en visserij	2.696	2.437	679	593	651	585	578	624	674	697
Nijverheid en energie	62.964	63.307	15.717	15.703	15.829	15.740	15.777	15.960	15.967	15.890
Bouwnijverheid	19.952	19.795	4.993	4.920	5.011	4.985	4.891	4.908	4.947	4.974
Diensten										
Handel, vervoer en horeca	74.845	75.130	18.748	18.834	18.846	18.821	18.708	18.754	18.853	18.833
Informatie en communicatie	15.527	16.427	3.863	3.929	4.000	4.080	4.165	4.182	4.352	4.527
Financiële dienstverlening	24.266	24.487	6.188	6.074	5.954	6.178	6.185	6.171	6.009	6.125
Verhuur en handel van onroerend goed	32.534	33.021	8.095	8.169	8.217	8.257	8.266	8.280	8.318	8.342
Zakelijke dienstverlening	54.185	57.430	13.566	13.765	14.148	14.269	14.363	14.650	14.714	14.725
Overheid en onderwijs	55.693	56.420	13.974	14.057	13.994	14.067	14.138	14.221	14.161	14.185
Gezondheids- en welzijnszorg	28.175	28.627	7.065	7.055	7.096	7.137	7.173	7.221	7.233	7.260
Cultuur, recreatie, overige diensten	8.436	8.565	2.108	2.122	2.145	2.134	2.155	2.131	2.135	2.147
Productgebonden belastingen min subsidies	45.386	46.205	11.388	11.462	11.491	11.547	11.566	11.601	11.636	11.657
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	424.660	431.850	106.383	106.684	107.382	107.800	107.965	108.703	109.004	109.362

1.3 BIJDRAGEN TOT DE VOLUMEVERANDERING VAN HET BBP T.O.V. DEZELFDE PERIODE VAN HET VOORGAANDE JAAR

(voor kalendereffecten gezuiverde gegevens, in procentpunt)

	2016	2017	2016		2017				2018	
			III	IV	I	II	III	IV	I	II
Landbouw, bosbouw en visserij	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,1
Nijverheid en energie	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1
Bouwnijverheid	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Diensten	1,1	1,5	1,2	1,3	1,6	1,5	1,5	1,5	1,3	1,1
Handel, vervoer en horeca	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0
Informatie en communicatie	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	0,2	0,3	0,2	0,3	0,4
Financiële dienstverlening	0,3	0,1	0,5	0,3	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
Verhuur en handel van onroerend goed	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
Zakelijke dienstverlening	0,3	0,8	0,2	0,4	0,8	0,7	0,7	0,8	0,5	0,4
Overheid en onderwijs	0,1	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
Gezondheids- en welzijnszorg	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Cultuur, recreatie, overige diensten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Productgebonden belastingen min subsidies	0,4	0,2	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	1,5	1,7	1,6	1,4	1,9	1,5	1,5	1,9	1,5	1,4

2. BESTEDING VAN HET BINNENLANDS PRODUCT: BELANGRIJKSTE BESTEDINGSCATEGORIEËN

2.1 RAMINGEN TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(voor seizoeninvloeden en kalendereffecten gezuiverde gegevens, in € miljoen)

	2016	2017	2016		2017				2018	
			III	IV	I	II	III	IV	I	II
Consumptieve particuliere bestedingen ¹	217.405	223.858	54.581	54.914	55.546	56.041	56.032	56.239	56.814	57.284
Consumptieve bestedingen van de overheid	99.376	102.201	24.857	25.117	25.268	25.499	25.621	25.813	25.989	26.187
Bruto binnenlandse kapitaalvorming										
Bruto kapitaalvorming	99.132	103.156	26.299	24.778	25.485	25.851	25.805	26.016	26.402	26.559
Bruto-investeringen van de ondernemingen, zelfstandigen en IZW's	67.699	70.657	18.388	16.834	17.413	17.748	17.650	17.846	18.105	18.160
Bruto-investeringen in woongebouwen	22.121	22.727	5.599	5.601	5.694	5.683	5.701	5.649	5.758	5.822
Bruto-investeringen van de overheid	9.313	9.771	2.312	2.343	2.378	2.420	2.453	2.520	2.539	2.577
Voorraadverandering + Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	3.106	4.724	1.097	1.648	1.829	644	1.018	1.233	1.303	1.808
Voorraad veranderingen	3.092	4.705	1.094	1.644	1.824	639	1.013	1.228	1.299	1.805
Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	14	19	3	3	4	5	5	5	4	3
Netto-uitvoer van goederen en diensten (uitvoer - invoer)	5.640	5.114	40	1.066	563	1.629	1.366	1.556	825	679
Totale uitvoer	351.287	376.628	89.160	92.154	93.315	93.738	92.925	96.650	96.525	98.020
Totale invoer	345.647	371.514	89.120	91.088	92.753	92.109	91.559	95.093	95.699	97.341
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	424.660	439.052	106.873	107.522	108.690	109.665	109.841	110.856	111.333	112.517

¹ Consumptieve bestedingen van de huishoudens en de instellingen zonder winstoogmerk (IZW's).

2.2 RAMINGEN IN KETTINGEURO'S (REFERENTIEJAAR 2016)

(voor seizoeninvloeden en kalendereffecten gezuiverde gegevens, in € miljoen)

	2016	2017	2016		2017				2018	
			III	IV	I	II	III	IV	I	II
Consumptieve particuliere bestedingen ¹	217.405	219.812	54.443	54.669	54.759	55.075	54.980	54.999	55.278	55.454
Consumptieve bestedingen van de overheid	99.376	99.943	24.784	24.957	24.868	24.974	25.009	25.092	25.117	25.214
Bruto binnenlandse kapitaalvorming										
Bruto kapitaalvorming	99.132	100.880	26.219	24.533	25.030	25.277	25.228	25.345	25.504	25.523
Bruto-investeringen van de ondernemingen, zelfstandigen en IZW's	67.699	69.242	18.328	16.663	17.120	17.382	17.300	17.440	17.543	17.528
Bruto-investeringen in woongebouwen	22.121	22.130	5.585	5.554	5.585	5.535	5.541	5.469	5.526	5.541
Bruto-investeringen van de overheid	9.313	9.508	2.306	2.316	2.325	2.360	2.387	2.436	2.436	2.454
Voorraadverandering + Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	n.	n.	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorraad veranderingen	n.	n.	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	n.	n.	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto-uitvoer van goederen en diensten (uitvoer - invoer)	n.	n.	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale uitvoer	351.287	368.684	88.839	91.198	91.798	91.595	91.321	93.970	94.090	94.983
Totale invoer	345.647	360.414	88.659	89.743	89.854	89.553	89.241	91.765	91.635	92.053
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	424.660	431.850	106.383	106.684	107.382	107.800	107.965	108.703	109.004	109.362

¹ Consumptieve bestedingen van de huishoudens en de instellingen zonder winstoogmerk (IZW's).

2.3 BIJDRAGEN TOT DE VOLUMEVERANDERING VAN HET BBP T.O.V. DEZELFDE PERIODE VAN HET VOORGAANDE JAAR

(voor kalendereffecten gezuiverde gegevens, in procentpunt)

	2016	2017	2016		2017				2018	
			III	IV	I	II	III	IV	I	II
Consumptieve particuliere bestedingen ¹	0,9	0,6	0,9	0,8	0,7	0,8	0,5	0,3	0,5	0,4
Consumptieve bestedingen van de overheid	0,0	0,1	-0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2
Bruto binnenlandse kapitaalvorming	1,2	0,4	3,1	1,0	1,4	0,5	-1,1	0,7	0,3	0,1
Bruto kapitaalvorming	0,9	0,4	2,7	0,8	0,9	0,9	-0,9	0,8	0,4	0,2
Bruto-investeringen van de ondernemingen, zelfstandigen en IZW's	0,7	0,4	2,5	0,7	0,8	0,9	-1,0	0,7	0,4	0,1
Bruto-investeringen in woongebouwen	0,2	0,0	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Bruto-investeringen van de overheid	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Voorraadverandering	0,3	0,0	0,4	0,2	0,5	-0,5	-0,1	0,0	-0,1	-0,2
Netto-uitvoer van goederen en diensten	-0,5	0,6	-2,4	-0,6	-0,1	0,1	1,8	0,7	0,5	0,8
Totale uitvoer	6,2	4,1	7,9	7,4	8,3	3,3	2,3	2,5	2,1	3,2
Totale invoer	6,7	3,5	10,3	8,0	8,4	3,3	0,5	1,8	1,7	2,3
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	1,5	1,7	1,6	1,4	1,9	1,5	1,5	1,9	1,5	1,4

¹ Consumptieve bestedingen van de gezinshuishoudingen en de instellingen zonder winstoogmerk (IZW's).

3. VERDELING VAN HET BINNENLANDS PRODUCT: BELANGRIJKSTE INKOMENSCATEGORIEËN, RAMINGEN TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(voor seizoeninvloeden en kalendereffecten gezuiverde gegevens, in € miljoen)

	2016	2017	2016		2017				2018	
			III	IV	I	II	III	IV	I	II
Beloning van werknemers	210.135	217.127	52.703	52.860	53.382	54.180	54.491	55.073	55.250	55.697
Lonen	153.506	158.943	38.582	38.787	39.147	39.557	39.910	40.330	40.676	40.997
Sociale premies	56.629	58.184	14.121	14.072	14.235	14.624	14.582	14.743	14.574	14.699
Bruto exploitatieoverschot en bruto gemengd inkomen	172.237	178.083	43.350	43.709	44.414	44.428	44.460	44.781	45.051	45.147
Netto belastingen op productie en invoer	42.288	43.843	10.821	10.954	10.894	11.057	10.890	11.002	11.032	11.674
Bruto binnenlands inkomen tegen marktprijzen	424.660	439.052	106.873	107.522	108.690	109.665	109.841	110.856	111.333	112.517

4. ARBEIDSMARKTSTATISTIEKEN

4.1 VERDELING VAN DE BELONING VAN WERKNEMERS PER BEDRIJFSTAK

(binnenlands concept, voor seizoeninvloeden en kalendereffecten gezuiverde gegevens, in € miljoen)

	2016	2017	2016		2017				2018	
			III	IV	I	II	III	IV	I	II
Landbouw, bosbouw en visserij	580	610	145	148	150	152	153	155	159	163
Nijverheid en energie	34.922	36.165	8.747	8.733	8.827	9.091	9.112	9.135	9.125	9.258
Bouwnijverheid	10.207	10.493	2.566	2.542	2.579	2.609	2.613	2.691	2.705	2.703
Diensten	164.426	169.860	41.245	41.437	41.826	42.328	42.613	43.092	43.261	43.573
Handel, vervoer en horeca	42.699	43.668	10.658	10.681	10.776	10.840	10.961	11.091	11.168	11.200
Informatie en communicatie	8.035	8.387	2.001	2.023	2.053	2.089	2.111	2.134	2.129	2.151
Financiële dienstverlening	9.823	9.747	2.477	2.440	2.445	2.434	2.435	2.434	2.418	2.407
Verhuur en handel van onroerend goed	1.042	1.097	263	265	270	274	276	278	280	284
Zakelijke dienstverlening	25.645	27.149	6.452	6.509	6.614	6.789	6.828	6.918	7.023	7.070
Overheid en onderwijs	49.587	51.182	12.457	12.558	12.624	12.776	12.817	12.965	12.924	13.075
Gezondheids- en welzijnszorg	22.423	23.300	5.640	5.670	5.728	5.803	5.850	5.919	5.959	6.009
Cultuur, recreatie, overige diensten	5.173	5.331	1.296	1.292	1.317	1.324	1.336	1.354	1.359	1.376
Totale beloning van werknemers	210.135	217.127	52.703	52.860	53.382	54.180	54.491	55.073	55.250	55.697

4.2 NATIONALE WERKGELEGENHEID: AANTAL ZELFSTANDIGEN EN WERKNEMERS

(voor seizoeninvloeden en kalendereffecten gezuiverde gegevens, in duizenden personen)

	2016	2017	2016		2017				2018	
			III	IV	I	II	III	IV	I	II
Zelfstandigen	777,8	790,1	779,3	782,6	785,6	788,4	791,5	794,8	796,9	798,9
Werknemers	3.959,2	4.011,7	3.968,7	3.980,7	3.995,1	4.009,9	4.015,0	4.026,8	4.040,9	4.053,6
Totaal aantal werkzame personen	4.737,0	4.801,8	4.748,1	4.763,3	4.780,7	4.798,3	4.806,5	4.821,6	4.837,7	4.852,4

4.3 BINNENLANDSE WERKGELEGENHEID: VERDELING VAN HET AANTAL WERKZAME PERSONEN PER BEDRIJFSTAK

(voor seizoeninvloeden en kalendereffecten gezuiverde gegevens, in duizenden personen)

	2016	2017	2016		2017				2018	
			III	IV	I	II	III	IV	I	II
Landbouw, bosbouw en visserij	59,2	58,4	59,2	59,4	59,3	58,9	57,9	57,5	58,2	58,3
Nijverheid en energie	551,1	554,1	551,8	551,7	553,3	554,0	553,8	555,2	557,8	559,9
Bouwnijverheid	268,9	272,4	269,4	270,6	271,6	272,5	272,7	272,9	273,7	274,3
Diensten	3.780,3	3.839,2	3.790,1	3.804,2	3.819,0	3.835,2	3.844,3	3.858,1	3.870,3	3.882,1
Handel, vervoer en horeca	981,5	988,2	982,2	984,5	986,0	988,1	989,1	989,7	991,0	992,5
Informatie en communicatie	114,2	117,2	114,5	115,2	116,1	116,8	117,6	118,6	119,1	119,3
Financiële dienstverlening	123,3	120,6	123,2	122,3	121,4	121,1	120,2	119,8	119,1	117,8
Verhuur en handel van onroerend goed	27,3	28,3	27,4	27,7	28,1	28,4	28,4	28,5	28,7	28,9
Zakelijke dienstverlening	910,1	941,3	914,6	921,6	928,9	939,2	945,0	952,2	959,4	964,2
Overheid en onderwijs	820,4	822,8	822,0	822,4	822,8	822,1	822,1	824,3	823,4	825,1
Gezondheids- en welzijnszorg	605,9	618,4	607,8	611,1	614,7	617,6	619,2	622,2	625,1	628,7
Cultuur, recreatie, overige diensten	197,5	202,2	198,4	199,4	201,0	202,1	202,8	202,9	204,4	205,6
Totale binnenlandse werkgelegenheid	4.659,5	4.724,1	4.670,6	4.685,8	4.703,1	4.720,5	4.728,8	4.743,9	4.760,0	4.774,7

4.4 ARBEIDSVOLUME PER BEDRIJFSTAK: WERKNEMERS

(voor seizoeninvloeden en kalendereffecten gezuiverde gegevens, in duizenden uren)

	2016	2017	2016		2017				2018	
			IV	I	II	III	IV	I	II	
Landbouw, bosbouw en visserij	34.818,3	35.636,3	9.060,6	9.005,6	9.076,1	9.035,8	8.518,8	9.371,5	9.478,0	
Nijverheid en energie	812.684,2	821.902,1	203.952,5	204.410,1	205.181,4	205.584,0	206.726,6	208.019,6	208.241,3	
Bouwnijverheid	299.263,8	303.289,7	75.086,2	75.742,8	74.830,3	75.291,9	77.424,7	76.019,6	76.642,1	
Diensten	4.385.041,9	4.460.476,4	1.105.991,6	1.105.700,8	1.113.388,4	1.119.160,1	1.122.227,1	1.126.401,8	1.128.812,4	
Handel, vervoer en horeca	1.232.290,9	1.251.145,6	310.746,1	309.791,3	312.171,6	314.397,0	314.785,7	315.770,6	317.052,2	
Informatie en communicatie	162.731,4	166.773,8	41.091,6	41.290,4	41.544,6	41.839,8	42.099,0	42.433,8	42.684,4	
Financiële dienstverlening	170.535,3	167.248,7	42.388,8	42.124,2	41.990,5	41.675,3	41.458,7	41.244,7	41.030,3	
Verhuur en handel van onroerend goed	31.675,1	32.971,0	8.082,3	8.143,2	8.234,5	8.282,3	8.310,9	8.330,3	8.363,5	
Zakelijke dienstverlening	793.431,0	828.861,2	202.752,9	203.182,8	206.501,2	208.751,3	210.425,9	212.618,3	212.492,8	
Overheid en onderwijs	1.147.963,6	1.150.776,4	287.145,3	287.442,1	287.712,5	287.801,5	287.820,3	287.718,4	287.665,8	
Gezondheids- en welzijnszorg	653.401,6	665.990,1	164.921,5	164.997,0	166.111,3	166.974,0	167.907,9	167.817,2	168.877,2	
Cultuur, recreatie, overige diensten	193.012,9	196.709,6	48.863,1	48.729,8	49.122,2	49.438,9	49.418,7	50.468,5	50.646,2	
Totaal aantal uren	5.531.808,3	5.621.304,4	1.394.090,8	1.394.859,3	1.402.476,1	1.409.071,8	1.414.897,2	1.419.812,4	1.423.173,8	

Publicaties van het INR - Contactpersonen

Het Instituut voor de nationale rekeningen publiceert naast de belangrijkste aggregaten nog andere cijfers uit de nationale en regionale rekeningen. De overgrote meerderheid van de gegevens zijn beschikbaar in pdf-formaat via de link:

<https://www.nbb.be/doc/DQ/N/planningPapPub.htm>

De cijfergegevens kunnen worden opgevraagd via de interactieve databank NBB.Stat. Hieronder volgt per publicatie een korte beschrijving.

1. Gedetailleerde nationale rekeningen

De publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen verschijnt midden oktober. Zij bestaat uit gedetailleerde tabellen met de samenstelling en verdeling van het binnenlands product, de productie en inkomensvormingsrekening alsook de belangrijkste bestedingscomponenten, de sectorrekeningen, de kapitaalgoederenvoorraad en de werkgelegenheid.

2. Kwartaalrekeningen en eerste raming van de jaarrekeningen

De kwartaalrekeningen bevatten de eerste ramingen van de voornaamste nationale aggregaten. Zij verschijnen vier maal per jaar, 120 dagen na het verloop van het kwartaal waarop de rekeningen betrekking hebben. Samen met de resultaten van het vierde kwartaal verschijnt de eerste schatting van de jaarrekeningen, die grotendeels gebaseerd is op de kwartaalrekeningen.

In de kwartaalrekeningen, die consistent zijn met de nationale jaarrekeningen, worden de belangrijkste aggregaten uit zowel het bestedings-, inkomens- als productieoogpunt gepresenteerd. Ook de werkgelegenheid, het arbeidsvolume van de loontrekkenden en de beloning van werknemers per bedrijfstak wordt geschat.

Teneinde zo snel mogelijk cijfers betreffende het meest recente kwartaal ter beschikking te stellen, verschijnt reeds na 30 dagen een flash-raming van de bbp-groei. Deze wordt wel niet opgesplitst naar de verschillende deelcomponenten van het bbp. Een eerste raming van deze opsplitsing en van de andere aggregaten van de economie wordt 60 dagen na het einde van het kwartaal verspreid.

3. Rekeningen van de institutionele sectoren

De jaarrekeningen van de institutionele sectoren zijn opgenomen in de publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen (cf. punt 1). Midden oktober worden ze uitgebracht via de database van de Nationale Bank van België, NBB.Stat .

De complete rekeningenreeks voor de institutionele sector wordt gepubliceerd. De institutionele sectoren bestaan uit de niet-financiële vennootschappen, de financiële instellingen (en subsectoren), de overheid, de huishoudens, de IZW's t.b.v. huishoudens en het buitenland.

De kwartaalrekeningen van de institutionele sectoren worden vier maal per jaar verspreid, ongeveer 105 dagen na het einde van het kwartaal waarop zij betrekking hebben. Deze kwartaalrekeningen zijn in overeenstemming met hun jaarlijks equivalent (zie hierboven), maar zijn minder gedetailleerd. De focus ligt op de meest relevante aggregaten, in het bijzonder door middel van sleutelindicatoren en componenten. Deze rekeningen bevatten eveneens de kwartaalrekeningen van de overheid.

4. Rekeningen van de overheid

De kwartaalrekeningen van de overheid worden samen met de rekeningen van de institutionele sectoren verspreid (zie punt 3).

Jaarlijks worden twee ramingen van de jaarrekeningen van de overheid opgesteld, waarvan de resultaten worden gepubliceerd op de website van de Nationale Bank van België.

In de maand april volgend op het referentiejaar wordt een eerste raming gepubliceerd in de vorm van tabellen van ontvangsten en uitgaven van de overheid.

De tweede raming, die midden oktober wordt verspreid, omvat de volledige rekeningen van de overheid en haar subsectoren. Die versie bevat de gegevens die nodig zijn voor de analyse van de overheidsfinanciën en hun verhouding tot de rest van de economie. Deze rekeningen worden overgenomen in de publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen.

5. Aanbod- en gebruikstabellen

Op het einde van ieder jaar verschijnen de aanbod- en gebruikstabellen. Zij geven een beeld van de structuur van de productiekosten, van het inkomen dat wordt gegenereerd in het productieproces en van de goederen- en dienstenstromen die ofwel uit binnenlandse productie voortvloeien ofwel het resultaat zijn van in- en uitvoer.

6. Regionale rekeningen: aggregaten per bedrijfstak en rekening van de huishoudens

Op het einde van ieder jaar verschijnen de jaarlijkse regionale rekeningen. Zij verdelen per gewest, provincie en arrondissement meerdere variabelen uit de nationale rekeningen, waarmee ze volledig consistent zijn.

Naast de regionale bruto toegevoegde waarde en beloning van werknemers, bevat de publicatie ook de geregionaliseerde gegevens over het aantal werkzame personen, het aantal gewerkte uren en over de bruto investeringen in vaste activa. Ook de regionale cijfers met betrekking tot de rekening van de huishoudens maken deel uit van het geheel. Wat dit laatste betreft, gaat het

om de belangrijkste variabelen uit de rekening voor de bestemming van de primaire inkomens (beloning van werknemers en inkomen uit vermogen), de secundaire inkomensverdeling (belastingen, sociale bijdragen en uitkeringen en beschikbaar inkomen) en de tertiaire inkomensverdeling (netto- en brutobedragen t.e.m. de spaarquote). Naast de consumptieve bestedingen van de gezinnen worden ook de consumptieve bestedingen van de overheid en de instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens regionaal verdeeld..

7. Contactpersonen

Bbp flash-raming, kwartaal- en jaaraggregaten (eerste raming)

Yannick Rombauts Tel. +32 2 221 26 93
e-mail: qna@nbb.be

Kwartaalsectorrekeningen

Overheid

Claude Modart Tel. +32 2 221 30 26
e-mail: claudemodart@nbb.be

Andere sectoren en globale integratie

Béatrice Thiry Tel. +32 2 221 55 34
e-mail: beatrice.thiry@nbb.be

Gedetailleerde jaarrekeningen en aanbod- en gebruikstabellen

Hans De Dyn Tel. +32 2 221 30 38
e-mail: hans.dedyn@nbb.be

Sectorrekeningen

Odile Biernaux Tel. +32 2 221 30 44
e-mail: odile.biernaux@nbb.be

Rekeningen van de overheid

Claude Modart Tel. +32 2 221 30 26
e-mail: claudemodart@nbb.be

Regionale rekeningen en arbeidsmarkt (inclusief lonen)

Monica Maesele Tel. +32 2 221 30 28
e-mail: monica.maesele@nbb.be

Kapitaalgoederenvoorraad

Lotte Van Mechelen Tél. +32 2 221 47 31
e-mail: lotte.vanmechelen@nbb.be

Satellietrekening van de IZWs

Odile Biernaux Tel. +32 2 221 30 44
e-mail: odile.biernaux@nbb.be

Verspreiding van de reeksen

Kristof Segers Tel. +32 2 221 38 70
e-mail : kristof.segers@nbb.be

Toezicht en coördinatie

Isabelle Brumagne Tél. +32 2 221 28 77
e-mail : isabelle.brumagne@nbb.be

Algemene opmerkingen

In een aantal tabellen zijn de totalen, ten gevolge van afrondingen, niet steeds gelijk aan de som van de rubrieken.

De website van de Nationale Bank van België bevat de [publicatiekalender](#) van de belangrijkste economische statistieken opgesteld door de Bank en het INR.

In uitvoering van de SDDS-verplichting (IMF's Special Data Dissemination Standard) zijn ook alle statistieken die deel uitmaken van de SDDS in de kalender opgenomen. Publicatiedata zijn overgenomen van de instelling die de statistiek opstelt; sommige onder hen publiceren via hun eigen verspreidingskanalen ruimere kalenders over hun statistieken dan die vermeld op de website van de Bank.

Conventionele tekens

r	raming
v	voorlopig
-	het gegeven bestaat niet of heeft geen zin
n.	niet beschikbaar
p.m.	pro memorie
0 of 0,0	nul of minder dan de helft van de laatst in aanmerking genomen eenheid

Lijst van afkortingen

BBP	Bruto binnenlands product
BNI	Bruto nationaal inkomen
ESR	Europees systeem van nationale en regionale rekeningen
IGDFI	Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs
INR	Instituut voor de nationale rekeningen
IZW	Instelling zonder winstoogmerk
NACE-BEL	Belgische versie van de statistische nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese gemeenschappen
NBB	Nationale Bank van België
SNA	System of National Accounts
Vwd	Verbeterd voor de invloed van het aantal gewerkte dagen en andere kalendereffecten ¹
VZW	Vereniging zonder winstoogmerk

¹ Andere kalendereffecten zijn bijvoorbeeld deze veroorzaakt door de verschillende samenstellingen van de week, tengevolge van het aantal dagen weekend en het aantal werkdagen.

Bestellingen

Op de internetsite van de Nationale Bank van België, via de rubriek "[e-service](#)", kan u een gratis e-mailabonnement nemen op deze statistische publicatie. Deze wordt u dan automatisch op de publicatiedatum via e-mail toegezonden.

Voor meer informatie

Wie meer informatie wenst over de inhoud, de methodologie, de berekeningswijze en de bronnen kan terecht bij de dienst nationale & regionale rekeningen en conjunctuur van de Nationale Bank van België.

Tel. +32 2 221 30 28 - Fax +32 2 221 32 30

nationalaccounts@nbb.be

Verantwoordelijke uitgever

Rudi Acx

Chef van het departement Algemene statistiek

Nationale Bank van België

Naamloze vennootschap

RPR Brussel - Ondernemingsnummer: 0203.201.340

Maatschappelijke zetel: de Berlaimontlaan 14 - BE-1000 Brussel

www.nbb.be

© Illustraties: Nationale Bank van België

Opmaak: NBB Algemene statistiek

Omslag: NBB AG - Prepress & Image

Gepubliceerd in oktober 2018